

פרשת תזריע - מצורע

בס"ד

ההשקפה עוברת לדורות הבאים

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו".

בברכה שמברכים בברית מילה, מברכים "אשר קדשנו במצוותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו".

וצריך להבין, הרי כתב הרמב"ם (פירוש המשניות חולין) שהטעם שאנו מלים, זה מפני שהשם יתברך ציונו למול על ידי משה רבינו, ולא בגלל שאברהם אבינו מל את עצמו ואנשי ביתו, אלא רק מפני ציווי השם למשה רבינו, ואם כן צריך להבין, למה בברכה מברכים ואומרים "בריתו של אברהם אבינו".

והביאור, על פי מה שאומרת הגמרא (שבת קל:): רבי שמעון בן אלעזר אומר, כל מצוה שמסרו ישראל עצמן למיתה בשעת גזירת המלכות כגון עבודת כוכבים ומילה, עדיין היא מוחזקת בידם, וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליה למיתה בשעת גזירת המלכות כגון תפילין, עדיין היא מרופה בידם.

ואברהם אבינו מסר את נפשו כדי לא לעבוד עבודה זרה, ששיבר את כל הפסלים שהיו לאביו, וזרקו אותו על זה לכבשן האש.

וכן מסר את נפשו למול את עצמו, שכתוב במדרש (תנחומא וירא ג) שכאשר הקב"ה ציוה את אברהם אבינו על המילה, הוא הלך להתייעץ עם ענר אשכול וממרא, אמר לו ענר, איך תעשה את עצמך בעל מום ואז יבואו להרוג אותך, הקרובים של המלכים שהרגת, ולא תוכל לברוח מפניהם, הניחו אברהם אבינו והלך לאשכול, אמר לאשכול שהקב"ה ציוהו למול, אמר לו אשכול, אתה זקן ואם תמול את עצמך ויצא ממך הרבה דם, אתה יכול למות מזה, הניחו והלך לממרא, וממרא אמר לו שיעשה כציווי השם, ואם כן, אנחנו רואים כן, שבעצם מצות המילה, היה לאברהם אבינו סכנה, ובכל זאת קיים את ציווי השם למול.

והכח של המסירות נפש של אברהם אבינו, למול את עצמו ולא לעבוד עבודה זרה, את הכח הזה עם ישראל קיבל בתורשה מאברהם אבינו, שמהכח של המסירות נפש של אברהם אבינו, מסרו על ישראל את עצמם בכל הדורות למיתה על קידוש השם.

הגמרא (גיטין מז:): מספרת שהקיסר של רומי הכריח את שבעת בני חנה לעבוד עבודה זרה, וכולם מסרו את עצמם למיתה, ולא הסכימו לעבוד עבודה זרה אפילו רק למראית העין, ואז עמדה חנה ואמרה, בני, לכו ואמרו לאברהם אבינו אתה עקדת מזבח אחד, ואני עקדתי שבעה מזבחות, ובכל זאת אנחנו מזכירים את זכות העקידה של אברהם אבינו, ולא מזכירים את המעשה של חנה שעקדה שבעה מזבחות.

והטעם לזה, שכל מה שהיה לה את הכח למסירות נפש הזאת, זה רק כיון שירשה את הכח הזה מאברהם אבינו, ולכן אנחנו מזכירים את המעשה של אברהם אבינו, שממנו יש לנו את הכח למסירות נפש.

ולכן, אפילו שאת עצם קיום המצוה של ברית מילה אנחנו מקיימים מחמת שהקב"ה ציוה את משה רבינו בהר סיני, אבל את הכח שיש לעם ישראל למסור נפש על מצות מילה, וכמו שידוע בכל הדורות מסרו את הנפש על קיום מצוה מילה, ואפילו אנשים רחוקים מקפידים על מצות מילה, זה מהמסירות נפש של אברהם אבינו, ולכן מברכים, להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, שממנו ירשנו את הכח הזה למסור נפש על מצוה זו.

ואנחנו רואים כאן, שאת הכוחות וההתגברויות שאדם משקיע בקיום מצוות השם יתברך, הכח הזה של ההתגברות, לא רק שהוא מרומם את האדם, אלא זה עובר הלאה לדורות הבאים, שיהיה להם את הכח להתגבר ולקיים את צמיווי השם במסירות נפש, ולכן, כאשר יש לאדם איזה נסיון וקושי, לקיים איזה מצוה, או שיש לו קושי להתגבר על היצר הרע, שידע שכאשר הוא מתגבר, זה לא רק שהוא מתעלה ומתרומם, מהעמידה בנסיון וההתגברות על הקושי בקיום רצון השם, אלא הוא מעביר גם לדורות הבאים, את הכח הזה לעמוד בנסינוות וקשיים, ולקיים את רצון השם למרות הקושי.

ושנזכה תמיד לעשות רצון אבינו שבשמים ולעבדו בלב שלם.

הלכות שבת

א. בגד שהתלכלך בבובץ, או שהתלכלך מתבשיל שנפל עליו, אם התבשיל או הבובץ עדיין לחים, יכול להסיר את הלכלוך מהבגד על ידי הציפורן או על ידי קינוח במטלית יבשה, ויש אומרים שמה שמותר זה בתנאי שכאשר מסיר את הלכלוך מהבגד, עדיין נשאר רושם של הלכלוך על גבי הבגד, אבל לא יוריד את הבובץ או את התבשיל לגמרי, בצורה שהבגד יהיה נקי בלי שום רושם של לכלוך, משום איסור מלאכת מלבן.

ב. אם הבובץ כבר יבש, אסור לשפשף אותו ולהסירו מהבגד, משום איסור טוחן, שכשמפורר את הבובץ לפירורים, זה בכלל מלאכת טוחן.

ג. דין שריית בגד במים. בגמרא (זבחים צד:) מבואר, שאם שורה בגד במים בשבת, חייב חטאת, והסיבה לזה, כיון ששריית הבגד במים מסייעת לנקיון של הבגד, ולכן זה בכלל מלאכת מלבן.

ונחלקו הראשונים, באיזה מקרה יש את האיסור של שריית בגד במים.

שיטת רבינו תם, שהאיסור של השרייה במים בשבת, זה רק כאשר הדבר נעשה בצורה של ניקוי וכיבוס, אבל כאשר השרייה במים נעשית בצורה של דרך לכלוך, כגון, מה שמצינו בגמרא (יומא עז:) שאדם ההולך להקביל פני רבו ויש בדרך אמת המים, נכנס לאמת המים בבגדיו, והרי בכניסתו למים הוא שורה את הבגדים במים, ואיך מותר לו להיכנס בשבת לאמת המים, והסיבה שמותר, כיון שזה לא דרך נקיון, אלא דרך של לכלוך לבגד, לכן מותר להשרות את הבגד במים בכזו צורה.

ושיטת ר"י, שהאיסור לשרות בגד במים, זה דווקא בבגד שיש עליו לכלוך, אבל בגד נקי אין איסור לשרות אותו במים בשבת. ולכן, יכול להכנס עם בגד נקי לאמת המים, שבזה אין איסור שריית הבגד במים.

ולהלכה כתבו הפוסקים, שלא לשרות בגד במים, אלא אם כן הבגד נקי, וגם הוא עושה את זה בצורה של לכלוך ולא דרך ניקוי וכיבוס.

ד. אסור לשרות בגד במים, ואפילו רק חלק מהבגד אסור לשרותו או להרטיב אותו במים, כיון ששריית הבגד במים זהו כיבוס.

ה. מותר לנגב ידים במגבת או בבגד, אף על פי שעל ידי הניגוב הבגדים נרטבים, והסיבה שמותר, כיון שהניגוב זה דרך לכלוך, שזה צורה בה הבגד מתלכלך ולא צורה של נקיון הבגד, אבל אם כוונתו לנגב בבגד כדי לנקות את הבגד, אסור לנגב בו את הידים.

ו. יש אומרים שבמים מרובים, אז גם כאשר הוא עושה בצורה של לכלוך, אומרים שרייתו זהו כיבוסו, ולכן אסור לנגב בבגד, וכיון שאיננו יודעים מהו השיעור של מים מרובים, כתבו הפוסקים שהמנהג לנער את הידים קודם שמנגב אותם במגבת, והשו"ע הביא את המנהג הזה, והרמ"א כתב, שהמנהג להקל בזה, כיון שהניגוב במגבת הוא בדרך של לכלוך, וגם שבדרך כלל המים מועטים.

שבת שלום ומבורך

זמן הדלקת נרות שבת קודש (בית שמש): 18:44. צאת שבת: 20:01. רבינו תם: 20:37.

להצלחה וברכה בכל העניינים

הראל בן מרים. ערן בן צפורה. עובדיה בן לאה.

לעילוי נשמת

צפורה בת עליה יעל עמרני ע"ה